

In 1889 vond opnieuw een wisseling van religieuze plaats. Pastoor A.L.H. Hens sloot in dat jaar een contract met de Congregatie van de Zusters van de H. Maagd Maria, genaamd het Gezelschap Jesus-Maria-Joseph, uit Den Bosch, kortweg genaamd de Zusters van J.M.J. Een onderwijzeres en zeven liefdezusters vestigden zich tussen augustus en oktober 1889 in de onderwijzerswoning en het zusterhuis. De bewaarschool, naaischool en lagere school waren al in 1885 overgebracht naar de verbouwde oude kerk, waarbij de lagere school was opgedeeld in een jongens- en een meisjesschool. In 1912 verhuisden de scholen naar nieuwbouw in de vroegere tuin van Vroeglust en in 1913 de zusters naar een nieuwgebouwd klooster ten zuiden van de Johannes de Doperkerk.

Deze vroeg-20ste eeuwse gebeurtenissen voltrokken zich volledig in het openbaar. Collectieve antipapistische uitingen bleven uit. Het rooms-katholieke volksdeel was inmiddels duidelijk een nieuwe fase van zijn emancipatie ingegaan, waarin het zich ontwikkelde van een subcultuur tot een doelbewust deel van het geheel, zo men wil tot een min of meer autonome deelmaatschappij, die geaccepteerd was door de andere delen van de samenleving. De nadruk in de strijd werd verlegd van het kerkelijk erf naar politieke en sociaal-maatschappelijke terreinen. Daarna wachtte, in de tweede helft van die eeuw, alleen nog de ontzuiling.

Slot

Dames en heren, ik dank u dat u kennis hebt willen nemen van wat iemand uit de door pastoor Van Vuuren nog in pittige bewoording verfoeide ketterij te vertellen had. Het zal u duidelijk zijn

geworden dat ik, van mijn kant, ook het gewoel der roomsgezinden boeiend genoeg vind om me daar nader in te verdiepen. En Van Vuuren heeft er, hoe dan ook, voor gezorgd dat er in Breukelen een prachtige Johannes de Doperkerk staat - of, zo u wilt, een Sint-Jan -, die het waard is nog heel lang in volle glorie bewaard te blijven. Aan dat doel heb ik, in zeer oecumenische stemming, graag mee willen werken.

Literatuur

- J.A. Bornewasser en J.H. Roes (Red.), 1978. Aspecten van katholieke emancipatie in de 19de eeuw. Spiegel Historisch, jaargang 12, nr. 12, blz. 725 - 788.
- D. Dekker, 1984. Toestanden en gebeurtenissen uit de geschiedenis van Maarssen. Repro-Holland, Alphen aan den Rijn, 182 blz., in het bijzonder blz. 61 - 62.
- H.J. van Es, 1990. Het klooster Bethlehem te Breukelen. Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 5, nr. 4, blz. 150 - 163.
- H.J. van Es, 1993. Tussen 's-Heerenwagenweg en Danne te Breukelen, 2. Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 8, nr. 2, blz. 101 - 108.
- H.J. van Es, 1995. Tussen 's-Heerenwagenweg en Danne te Breukelen, 7. Het terrein waar nu garagebedrijf Van Ekris gevestigd is. Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 10, nr. 1, blz. 20 - 32.
- A.A. Mantel, 1992. De na-Middeleeuwse Kerkelijke Reformatie in onze omgeving. Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 7, nr. 4, blz. 207 - 209.
- A.A. Mantel, 1994. Huis Het Honderd te Nieuwer Ter Aa was van 1578 tot 1652 een R.K. schuilkerk. Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 9, nr. 1, blz. 4 - 9.
- M.A. Perdon, 1992. Fragmenten uit de geschiedenis van de R.K.-parochie van de H. Johannes de Doper te Breukelen. Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 7, nr. 1, blz. 18 - 29.
- D.J. Wijmer, 1995. De Utrechtse Staties ten tijde van de Hollandse Zending. Oud-Utrecht, jaargang 68, nr. 1, blz. 4 - 7.

Uit oude raadsnotulen (19)

Verkeersbeleid Breukelen-Nijenrode, 1935

“De heer van den Berg brengt ter sprake de wenschelijkheid om in de dorpsstraten het eenrichting verkeer voor auto's in te voeren, waarop de Voorzitter zegt de vrees te hebben dat dan meer ongelukken zullen gebeuren dan thans. Nu is men genoodzaakt langzaam te rijden. De heer van Ginkel zou er wel voor voelen het snelle rijden langs den Rijksstraatweg, b.v. in de Kom der gemeente tegen te gaan. De Voorzitter wil overwegen of hier iets te doen is.

De heer v.d. Berg bepleit om bij de z.g. Watersteeg een

bord aantebrenge verboden interijden, waarop de Voorzitter toezegt daarvoor te zullen zorgen.”

(Uit: Nieuw Archief Gemeente Breukelen-Nijenrode, inv. nr. 15. Notulen van de vergaderingen van de gemeenteraad van Breukelen-Nijenrode, 8 februari 1935 - 21 december 1937. Daarin: Vergadering van de gemeenteraad gehouden 4 november 1935.)

A.A.M.